

Tyresö kommun
Barn- och utbildningsförvaltningen
Ylva Jonsson
08-57829584

TJÄNSTESKRIVELSE

2010-09-23

1 (9)

Dnr 2010/BUN 0104-010

Barn- och utbildningsnämnden

Utökad volymprognos Trollbäcken 2020

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsförvaltningen föreslår att Barn- och utbildningsnämnden beslutar:

- att notera den utökade volymprognosen för Trollbäcken.
- att notera att förvaltningen planerar åtgärder med anledning av den fördjupade analysen

Birgitta Wigren
Förvaltningschef

Petra A Hallberg
Ekonomistrateg

Bakgrund

Förvaltningens volymprognos görs en gång per år. Den innefattar kommunens alla delområden. Under 2010 fick förvaltningen i uppdrag att göra en utökad volymprognos som sträcker sig fram till år 2020 över delområdet Trollbäcken. Arbetet med prognosen sker liksom med den ordinarie volymprognosen i tre steg: kommunens befolkningsprognos, förvaltningens volymprognos och resultatenheternas fördelning.

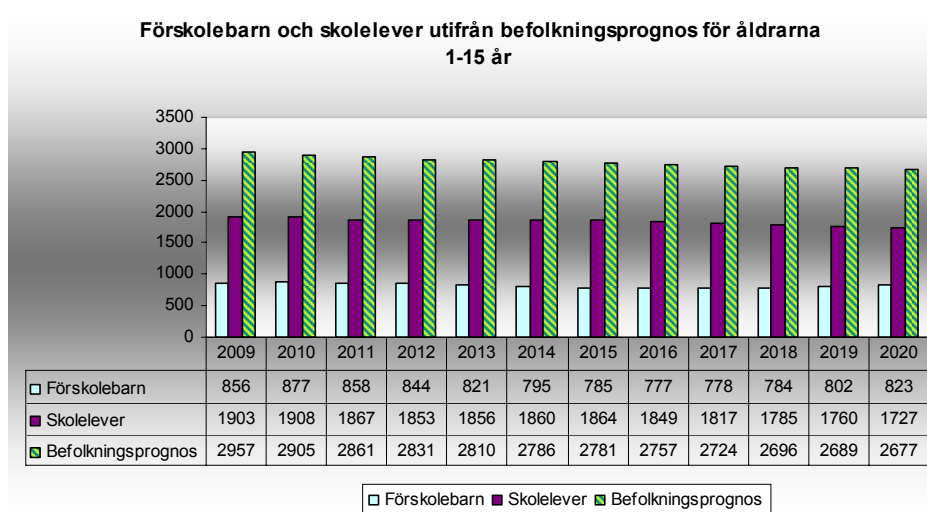
Trollbäcken är ett av tre delområden i Tyresö. Enligt kommunens befolkningsprognos är invånarantalet i Trollbäcken i år 13 835 personer. Det är 32 procent av Tyresös totala invånarantal år 2010. Cirka en femtedel av invånarna i Trollbäcken är mellan 1 och 15 år gamla.

Fyra kommunala grundskolor ligger belägna i Trollbäcken. Tre av kommunens nio resultatenheter har sin verksamhet i området. Kumla, Hanviken och Trollbäcken. Hanviken och Trollbäcken har förskoleverksamhet och grundskola, förskoleklass till årskurs 5. Kumla har enbart grundskoleverksamhet, förskoleklass till årskurs 9. Trollbäcken är det delområde som har flest förskolor i enskild regi. Åtta förskolor och i dagsläget fem familjedaghem. Angränsande till Trollbäcken men i Stockholms kommun ligger Kunskapsskolan som tar emot elever i årskurs 6-9. Elever som är bosatta i Trollbäcken men även i andra delområden av Tyresö väljer att ha sin skolgång i Kunskapsskolan, vilket gör att denna skola även finns med i volymprognosen trots att den geografiskt sett inte räknas till Trollbäcken.

Trollbäcken gränsar till Haninge kommun, vilket gör att många barn och elever väljer skola/förskola över kommungränsen. Det vill säga barn och elever som bor i Haninge nära gränsen till Trollbäcken går i någon av Tyresös förskolor eller skolor.

Framtagandet av den härmed presenterade och utökade volymprognosen bygger på en jämförelse mellan kommunens befolkningsprognos över antalet barn och elever som är behöriga till förskole- och skolplats, och det faktiska antalet barn- och elever som nyttjat platser under höstterminen 2009 och vårterminen 2010. (Källa: Existens register) Utfallet av jämförelsen påverkas av varierande nativitetstal och flyttströmmar, samt projektering av bostäder. Dessa faktorer är överförda från kommunens befolkningsprognos. Prognosen tillförlitlighet minskar successivt.

Diagrammet nedan visar volymprognosen över antalet barn och elever som nyttjar förskola och grundskola i Trollbäcken i förhållande till kommunens befolkningsprognos över området. Den vänstra stapeln visar barn i förskola och familjedaghem, mittenstapeln visar antalet grundskoleelever, och den högra stapeln visar samtliga barn och elever enligt kommunens befolkningsprognos. Statistiken omfattar både kommunal och enskild verksamhet samt friskoleverksamhet.

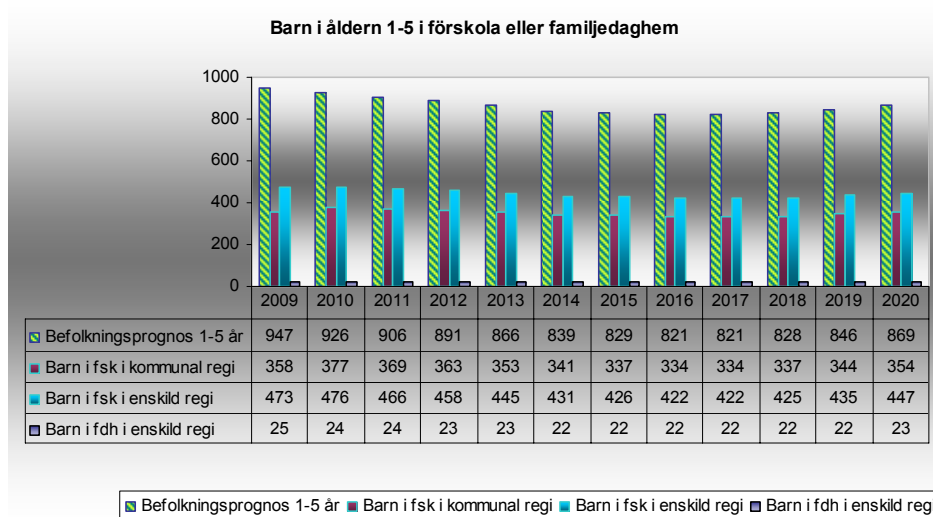
Förskola

Trollbäcken har enligt befolkningsprognosen för i år 926 stycken barn i förskoleålder, dvs. 1-5 åringar. Antalet barn i det åldersspannet har enligt kommunens befolkningsprognos minskat i Trollbäcken med ca 20 barn sedan år 2009. Minskningen fortsätter med i snitt 20 barn varje år fram till år 2016, för att mot slutet av perioden sannolikt öka.

41 procent av det totala antalet 1-5 åringar i området går i kommunal förskola. De barn som går i enskild förskola är ca 51 procent och de barn som har sin omsorg i familjedaghem är ca 3 procent. Den totala nyttjandegraden för barn i Trollbäckens förskolor 2010 beräknas vara ca 95 procent, baserat på utfall från tidigare år. I

Trollbäcken, liksom i de andra delområdena i Tyresö, är nyttjandegraden historiskt sett högre på vårterminen än på höstterminen.

Diagrammet nedan visar volymprognosen för barn i åldrarna 1-5 i både kommunal och enskild verksamhet.

Volymprognosen baserar sig på faktiskt antal barn som var placerade på förskolor och familjedaghem i Trollbäcken år 2009 och våren 2010. Det totala antalet barn på respektive förskola/familjedaghem är dividerat med kommunens befolkningsprognos för barn i åldern 1-5 år i Trollbäcken. Det blir en nyttjande grad för respektive förskola/familjedaghem som sedan multipliceras med befolkningsprognosen för varje år.

Till skillnad från volymprognosen över samtliga delområden, som presenterades i juni, innehåller föreliggande volymprognos fler förskolebarn, cirka 140 stycken. Det beror på att volymprognosen i juni medräknade förskolorna Speldosan och Teddybjörnen i Centrumområdet i stället för i Trollbäcken.

Resultatenheten Trollbäcken (förskolor)

Sofiebergs förskola och Fornuddens förskola tillhör resultatenheten Trollbäcken. Sofiebergs förskola uppgav under hösten 2010 att de hade plats för 80 stycken förskolebarn. Om dessa platser består hela prognosperioden fram till 2020 kommer

förskolan inte ha någon platsbrist. I snitt över prognosperioden kommer det enligt volymprognosen med dagens nyttjandegrad att efterfrågas 75 platser på Sofiebergs förskola. Fornuddens förskola kommer inte heller att ha några problem att erbjuda platser till efterfrågande förskolebarn under år 2011 fram till år 2020. Om dagens tillgängliga platser består kommer förskolan att ha i snitt 8 platser över varje år.

Resultatenheten Hanviken (förskolor)

Till resultatenheten hör tre förskolor. Skrindan, Speldosan och Teddybjörnen. Alla dessa förskolor kommer att kunna erbjuda tillräckligt med platser till förskolebarnen i området, förutsatt historiska siffror och nyttjandegrader. Volymprognosen visar att Teddybjörnen kommer att ha brist på en plats nästa år, 2011, därefter kommer platserna att räcka till på den förskolan.

Enskilda förskolor i Trollbäcken

Åtta enskilda förskolor finns belägna i området. Kattfoten, Klinten, Kryddan, Kyrkan, Paletten, Stenkulan, Trollebo och Trollsländan. Av samtliga av dessa förskolor är det bara Trollebo som enligt volymprognosen kommer att ha brist på platser de första två åren av volymprognosen, år 2011 och 2012. Resten av de enskilda förskolorna har med dagens platstillgång tillräckligt med platser att erbjuda under hela prognosperioden. En del förskolor har fler platser över, ca 9 i snitt över åren. Dessa är Kattfoten, Stenkulan och Trollsländan. Kyrkan, Klinten och Trollebo kommer enligt volymprognosen att fylla sina platser ganska exakt över åren.

Familjedaghem i Trollbäcken

I dagsläget finns det fem stycken familjedaghem belägna i Trollbäcken. Ett familjedaghem kommer enligt uppgift till förvaltningen att stängas till årsskiftet pga. att personen som driver verksamheten går i pension. Det barn som i dagsläget är placerad där kommer att förflyttats till ett annat familjedaghem inom området. Enligt volymprognosen och dagens platsuppgifter kommer familjedaghemmen Cecilia Berggren, Gunilla Hellgren och Patricia Järbrink att ha svårt att erbjuda plats till efterfrågande förskolebarn under hela prognosperioden. Samtliga har enligt volymprognosen brist på 1 till 2 platser ända fram till prognosperiodens slut år 2020. Familjedaghemmet Eva Blomqvist däremot kommer att kunna erbjuda efterfrågande barn plats under åren, förutsatt att hon kan ta emot samma antal barn som idag.

För alla förskolors platstillgång se bilaga 2.

Konsekvenser för förskolan

I dagsläget kan vi se att antalet barn i åldern 1-5 år som faktiskt är folkbokförda i Trollbäcken är betydligt fler än vad kommunens befolkningsprognos säger, 947 istället för 926. Dessa siffror går dessvärre inte att verifiera då kommunens befolkningsprognos framräknas på andra grunder en gång per år. Är dessa siffror korrekta kan vi anta att det även under kommande år kommer att vara ett högre antal 1-5 åringar i området än vad befolkningsprognosen säger och då kommer en platsbrist på tre av fem kommunala förskolor att uppstå under 2011 och även på tre av de enskilda förskolorna. I dagsläget är kön till en förskoleplats i Trollbäcken större än vad som förväntades tidigare under hösten. För de förskolor som skulle ha svårt att erbjuda plats skulle 19 platser saknas. De andra förskolorna skulle ha 12 platser över, vilket totalt sett blir en platsbrist om 7 platser för 2011. Vi ser att totalsiffran över 1-5 -åringar inom kommunen stämmer men inom delområdena råder en viss skillnad i faktiskt antal folkbokförda barn.

Trots detta måste vi ändå utgå ifrån att kommunens befolkningsprognos stämmer och givet de nyttjandegrader på de befintliga utfallet av förskolebarn skulle det inte råda någon platsbrist de kommande åren i området. Förutom hos några familjedaghem. Platstillgången för förskolorna och familjedaghemmen är ett snitt över året, vilket kan betyda att det på våren trots platstillgång kan vara brist på plats då ansökningarna är som flest. Se bilaga 1.

Prognosen sträcker sig över en lång tid, vilket gör den något osäker, förutsatt att man väljer förskola i samma utsträckning som hittills.

I dagsläget är 25 barn, folkbokförda i Haninge, placerade på kommunal eller enskild förskola i Trollbäcken. Haninge kommun bygger nya bostadsområden nära gränsen till Trollbäcken. Det byggs även en ny förskola i anslutning till de nya bostäderna. Förskolan kommer att ha sex avdelningar där man beräknar att dessa tas i bruk under 2012. Fram till dess är sannolikheten stor att de, idag 25 barnen, behåller sina placeringar på förskolor i Trollbäcken. Så som volymprognosen visar idag råder det ingen direkt platsbrist i Trollbäcken. Om barnen från Haninge istället väljer den nya förskolan kan det till och med bli gott om platser i förskolorna i Trollbäcken. Men om det flyttar in många barnfamiljer i det nya bostadsområdet som av olika skäl hellre vill ha sin barnomsorg i Trollbäcken blir läget ett annat. Lagen säger att kommunen ska ta emot barn från andra kommuner om det råder särskilda skäl,

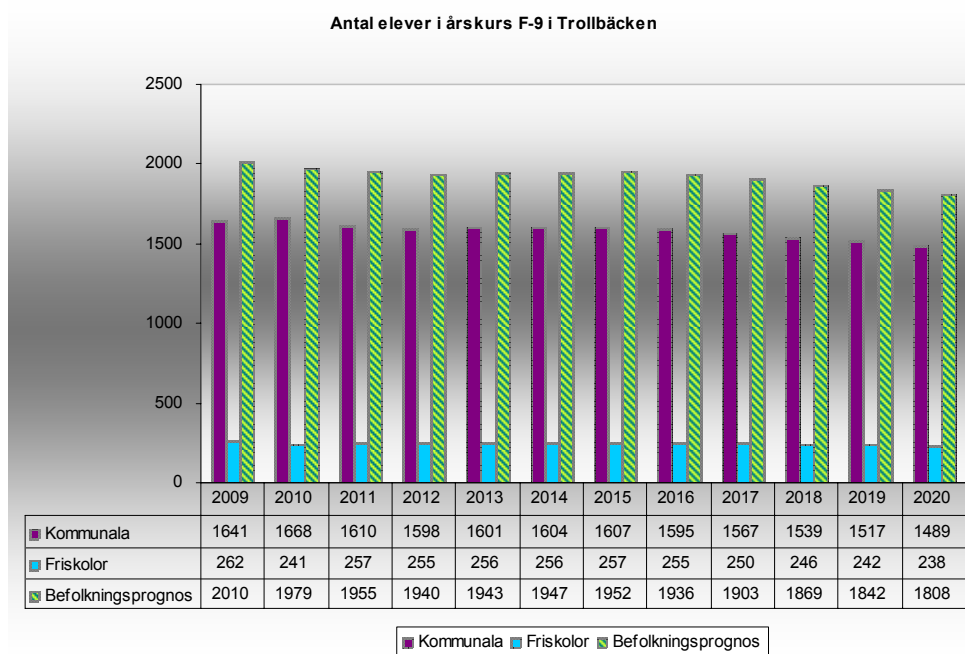
såsom att barnet bor nära kommungränsen eller att föräldern arbetar i mottagarkommunen etc. Ett barn från en angränsande kommun placeras då i samma kö som kommunbarnen och har då rätt till en plats i Tyresö kommun.

Grundskolan

Till Trollbäcken hör fyra kommunala grundskolor. Kumla, Hanviken, Sofieberg och Fornudden. Kumla skola erbjuder skola för elever från förskoleklass upp till årskurs 9. Hanvikens skola erbjuder skolgång från förskoleklass upp till årskurs 5, liksom för Sofiebergsskolan och Fornuddens skola.

I anslutning till Trollbäcken finns även en friskola, Kunskapskolan. Den skolan erbjuder skolgång för elever i årskurs 6 till och med årskurs 9.

Liksom för barn i förskoleålder i Trollbäcken minskar antalet elever i åldrarna 6-15 enligt kommunens befolkningsprognos. Minskningen har redan skett mellan 2009 och 2010. Fram till år 2012 blir antalet 6-15 åringar färre för att sedan öka något mellan åren 2013-2015. Från år 2016 och fram till prognosperiodens slut visar befolkningsprognosen att antalet barn och ungdomar (6-15 år) i Trollbäcken återigen minskar. Från 1936 stycken år 2016 till 1808 stycken år 2020.

Av Trollbäckens alla 6-15 åringar går 95 procent i kommunal skola i Trollbäcken och den friskola som angränsar till Trollbäcken. Siffrorna baserar sig på faktiskt antal elever i skolorna i Trollbäcken år 2009 och vårterminen 2010. Antalet elever på respektive skola är sedan dividerat med kommunens befolkningsprognos för Trollbäcken över aktuell årsgrupp, dvs. 6-15 år. Det ger en nyttjandegrad som sedan multipliceras med befolkningsprognosen år för år fram till 2020.

Resultatenhet Kumla

Kumla skola erbjuder skolgång för elever från årskurs 0 dvs. förskoleklass upp till årskurs 9. Kumla skola är den skola i området som tar emot flest elever från andra kommuner, 23 elever enligt elevregistret den 15 sep 2010. De flesta av dessa elever är folkbokförda i Haninge kommun.

Skolan har idag plats för 130 stycken årskurs 6-elever. Enligt volymprognosen kommer skolan att kunna erbjuda tillräckligt med platser för årskurs 6-elever fram till år 2012. År 2013, 2014 och år 2017 kommer det att råda brist på enstaka platser. Åren däremellan kan de ta emot de årskurs 6-elever som önskar sin skolgång i Kumla. För förskoleklass elever däremot varierar antalet tillgängliga platser år efter år. Skolan kan ta in förskoleklass elever i förhållande till hur många årskurs 5-elever som slutar. Det betyder att vissa år kommer det enligt volymprognosen att råda viss platsbrist. Bristen på platser varierar med som mest 11 platser till som minst 4 platser. Se bilaga 2. antal elever i förskoleklass och årskurs 6 enligt volymprognosen. För att förebygga eventuell platsbrist i Kumla skola kommer förvaltningen att utreda elevernas bostadsadresser närmare och på så sätt om möjligt istället erbjuda plats i någon av de andra skolorna i Trollbäcken.

Resultatenhet Hanviken

Hanvikens skola har enligt volymprognosen en relativt konstant utveckling av elever under prognosperioden. Efterfrågan på antalet tillgängliga platser för elever i förskoleklass mellan åren 2011 och 2020 kommer utifrån dagens nyttjandegrader att kunna mötas enligt volymprognosen. Skolan kan ta emot 75 förskoleklass elever varje år. Volymprognosen visar att snittantalet förskoleklass elever under prognosperioden kommer att vara ca 61 elever.

Resultatenhet Trollbäcken

Sofiebergsskolan och Fornuddens skola tillhör Trollbäckens resultatenhet. Båda dessa skolor tar liksom Kumla skola emot ett antal elever som är folkbokförda i Haninge kommun. Sofiebergsskolan tar i dagsläget emot 7 elever från Haninge och Fornuddens skola tar emot 5 elever från samma kommun. Sofiebergsskolan har plats för 25 förskoleklass elever och enligt volymprognosen råder endast en marginell platsbrist på förskoleklassplatser. Enligt volymprognosen kommer i stort sett varje plats att fyllas under hela prognosperioden. För Fornuddens del kommer brist på platser inte att vara något problem under åren fram till 2020. Skolan kan ta emot 50 stycken förskoleklass elever och snittet mellan åren 2011 och 2020 är 45 stycken förskoleklass elever. Se bilaga 2. antal elever i förskoleklass och årskurs 6 enligt volymprognosen.

Konsekvenser för grundskolan

Så som volymprognosen visar enligt historiska siffror på antalet elever i Trollbäckens skolor tillsammans med dagens aktuella uppgifter på antalet tillgängliga platser kommer det inte att vara något större problem att möta efterfrågan på platser i skolorna under prognosperioden.

Hur många elever Kunskapsskolan kan ta emot finns det däremot inga uppgifter på. Volymprognosen visar att antalet elever i Tyresö (Trollbäcken, Centrum, Strand) som söker sig till den skolan är relativt konstant mellan åren 2011 fram till år 2020, baserat på tidigare uppgifter över antalet elever.